

Max Ferret: J'ai fait un rêve étrange et pénétrant qu'une femme m'aimait

(překlad z diplomové práce)

Paula odpověděla na nabídku zaměstnání. Šlo o místo v malé pobočce, která spadala pod naši společnost. Já jsem byl společníkem jednoho ze svých bývalých klientů. Nenápadně mi nastínil, že naši hlavní dodavatelé, Italové, porušili mou koncesionářskou smlouvu. Jsem původem Ital. Dováželi jsme a poté prodávali elektroniku – multimediální automaty.

Poté, co jsem neuvěřitelným způsobem vyhodil svou první asistentku, sice šikovnou, ale poněkud nymfomanku a navíc naprosto oddanou mému mátožnému společníkovi, který ji předtím přijal, jsem potřeboval důvěryhodnou, pracovitou a spolehlivou osobu. Paula zavolala, když už byl konkurz téměř u konce. Rozhodoval jsem se pouze mezi dvěma kandidátkami. Paula byla neodbytná a dobře se, řekněme, prezentovala, a tak jsem si s ní domluvil pohovor. Hledal jsem spolupracovnici, která měla mít bakalářský titul z podnikové činnosti, což znamenalo minimum znalostí pro místo s minimem požadavků.

Když jsem ji poprvé spatřil ve vstupní hale, zdála se mi úplně obyčejná. Uvedl jsem ji do druhé kanceláře zleva, předtím však na okamžik zaváhala před první kanceláří. Nikdy jsem nevěděl, proč každá návštěva, ať už je to kdokoliv, před tou maličkou místností takto zaváhá.

Než jsem ji požádal, aby se představila, ve zkratce jsem jí představil naši společnost. Navzájem jsme si kladli otázky, abychom zjistili, zda můžeme spolupracovat, tedy proč jsme si přínosem a co očekáváme, přičemž se její otázky týkaly hlavně místa, platu a možnosti profesního růstu a mě zajímalo zapojení do kolektivu, pracovní schopnosti a obětavost. „Výborně,“ odpověděla soustředěně. Hned jsem poznal, že Paula dělala všechno soustředěně.

(...) [vypravěč popisuje organizační strukturu firmy]

Odříkával jsem svůj monolog a zkoušel, aby zněl přesvědčivě, ale vůbec jsem si nebyl jistý, zda toho dosáhnu. Naše práce ji zaujala, protože hledala zaměstnání, kde bude v kontaktu s Itálií, zemí, kterou milovala, a to byl také důvod, proč si italštinu vybrala na

gymnáziu i na vyšší odborné škole, jak mi opět velmi soustředěně vysvětlila. Vypadala jako malá, hodná, trochu stydlivá holčička. Ve svých třiatdvaceti letech žila stále u rodičů a připomněla mi obrázek z Épinalu představující novou generaci, které se nechce jen tak opustit rodné hnízdo.

Během pohovorů jsem si pokaždé dovolil jednu indiskrétní otázku, na kterou, jak jsem všechny upozorňoval, však nemusí kandidát odpovědět. Taková slovní obezřetnost vždy vyvolala u kandidátů zájem, protože očekávali nemístné dotazy, a to u nich vyprovokovalo různé reakce, od pobavení po rozhořčení, podle jejich povahy. Její velké oči, na jejím obličejí to nejkrásnější, se ještě více otevřely. Mě však zajímalo pouze to, co dělají rodiče kandidátů. V podstatě mi to umožňovalo udělat si představu o jejich sociokulturním prostředí, zda souvisí s jejich vzděláním a zda jsou vhodní na funkci, o kterou se ucházejí.

Předpokládal jsem, že Paulu ve výběru práce ovlivnilo zaměstnání jejího otce. Poté, co se rok pokoušela dostat na práva, avšak bez úspěchu, dokončila jen vyšší odborné ekonomické vzdělání. Vypadala, že ji má otázka zklamala. Otec byl správním průmyslové společnosti a matka pracovala jako sekretářka v bance. Dejme tomu, že Paula obdivovala svého otce a s matkou se ztotožňovala. Vyjadřovala se pomalu a jednoduše, v krátkých větách a dbala na správnou artikulaci artikulaci – slova vyslovovala jako herec opakující si text kvůli zapamatování, což jejím odpovědím propůjčilo snaživý tón.

Pohovor jsem zakončil tím, co jsem nazýval velkou klasikou náboru do zaměstnání, kterou očekává jen málokdo. Znat své kvality a nedostatky není nic snadného, o to méně když je máte vyjmenovat před někým neznámým, který se je snaží odhadnout. Kandidáti tuto základní otázku velmi často vynechávají, myslí si, že jsou schopni odpovědět spontánně.

Avšak ona mi řekla bez váhání a vlídně, jako by chtěla omluvit fakt, že na to nemyslela, že je dynamická, spolehlivá, pracovitá, trochu zbrklá, netrpělivá a hrdá.

Ještě to nemohla ani tušit, i když, jak se mi později svěřila, odcházela s jistotou, ale to místo už bylo její.

Viděl jsem, jak odchází, zatímco jsem kandidátům obvyklým telefonátem osobně oznamoval své rozhodnutí. Její modrá sukně s bílými puntíky měla rozparek až k pasu, ale jen dosti rozmarný větříky nebo obzvlášť pečlivá pozornost by způsobily, že by si toho člověk všiml.

Onoho osmnáctého září byl klidný slunečný den a Paula mohla brzy nato skončit s brigádou na vinici a začít s aktivním životem. A to pouhé dva měsíce po obdržení titulu.

Snaží se, co jí síly stačí. Vidím ji, jak vyplazuje jazyk, jako to dělají děti, když se naplno věnují obtížnému úkolu. Bernard Pivot¹ ji sleduje. Ona však vnímá pouze jeho obočí husté jako křoví, klenuté jako oblouky chrámů a jeho našpulená ústa zdržující slova, která jí ještě chybí. Jak může mít zrovna ona takové problémy s „pravopysem“? Pořád se usmívá, sama ve velké místnosti, kde se tísní dav učenců. Čeká na další diktát.

Jak mi nepokrytě sdělila během pohovoru, měla dost mizerný pravopis, a já věděl, že to špatně snáší. Dokonce i když po mně něco přepisovala, vždy našla způsob, jak nasekat chyby. Avšak Paula vytrvala a dělala pokroky. Naučila se soustředit na vzory, které jsem jí diktoval, a chyby, které v nich udělala, jsem poté prostě opravil.

Měla pracovat především pro firmu S.D.M, jejíž kanceláře se nacházely v naší budově. Její zarputilost v práci mě však přesvědčila, abych ji i přes chybný pravopis natrvalo zaměstnal v mateřské společnosti jako asistentku, což pro ni znamenalo povýšení.

Jednoho dne jsem si kladl otázku, kterou si nakonec každý klade nejen proto, že ho nějaká osoba zaujala, ale protože má pocit, že setkání s ní mu o ní poví minimálně tolik, co ona sama o sobě.

Nedokázal jsem si ji představit bez partnera. Vyzařovala z ní určitá živočišnost, která není žádnému muži lhostejná.

Odpovědi se mi dostalo, když Paula odešla jednoho dne s matkou na oběd a v její nepřítomnosti zavolal Sébastien a nechal pro ni u mě vzkaz.

¹ **Bernard Pivot**, francouzský novinář a literární kritik, moderátor kulturních pořadů v televizi, ve Francii známý především díky svému pořadu La Dictée de Bernard Pivot (Diktát Bernarda Pivota).